

Ingyenfűzet: „A baktériumok szerepe a talajban.“

Ára 20 fillér

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI KÉPES HETILAP

Szerkesztőség: V., Báthory-utca 24. szám.
„Falu“ Országos Földművelésügyi
Telefon: Automata 294—52.
Kiadóhivatal: VIII., József-körút 5. szám.
Telefon: József 463—09.

FŐSZERKESZTŐ:
SCHANDL KÁROLY dr.

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi
miniszter által időnként kiadott „Bádlós gaz-
dasági előadások“ című füzetekkel együtt:
Egész évre 8 P. Félévre 4 P.
Negyedévre 2 P.

Budapest, 1932.

XIII. évfolyam, 24. szám.

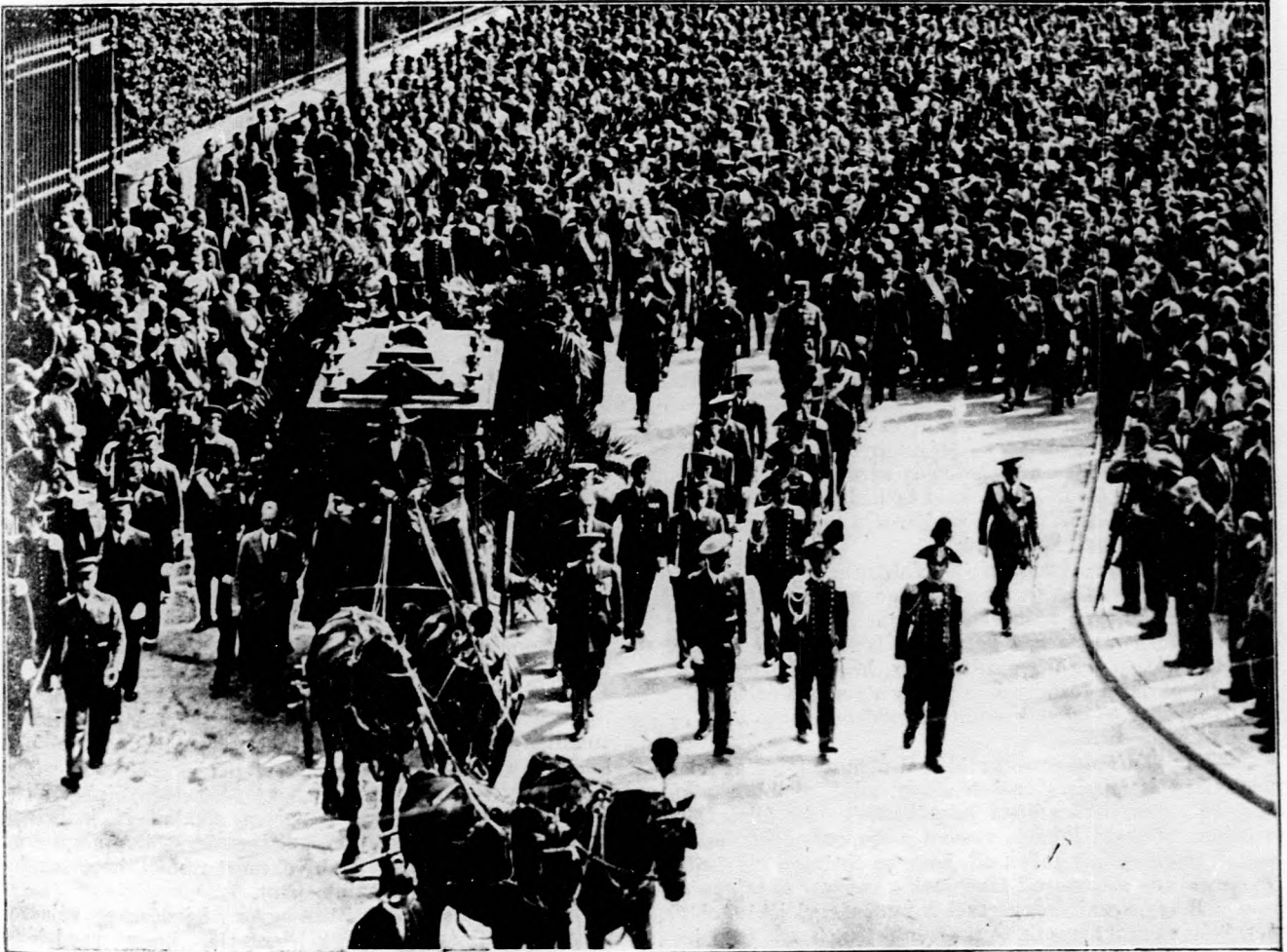
Vasárnap, június 12.

**„Bármily nehéz helyzet jön, át fogja küzdeni
magát azon a magyar nép!”**

A földművelésügyi miniszter beszéde a mezőgazdaság célkitűzéseiről.

A képviselőház június hó 2-iki, esztörtöki ülésén, a földművelésügyi tárca költségvetésének tárgyalása során, Purgly Emil földművelésügyi miniszter nagy beszédet mondott a magyar me-

zőgazdaság időszerű kérdéseiről és a legközelebbi jövő célkitűzéseiről. A miniszter beszédéből az alábbi részleteket közöljük:

Igy temette a hősi halált halt magyar repülőket Olaszország.

Képünk a római vasúti állomás felé haladó gyászmenetet ábrázolja. A koporsó mögött fascista egyenruhában Mussolini miniszterelnök és mögötte Balbo légügyi miniszter látható.

A miniszter beszéde.

— A magyar gazdaság ma igen nehéz helyzetben van és javulást elsősorban a világgazdasági helyzet javulásától várhatunk. Ez azonban nem elég, hanem a magunk erejéből és a kormányzati intézkedések eredményeivel kell ezt a javulást előmozdítanunk és siettetnünk. Hogyha helyreáll a termelés és fogyasztás egyensúlya, fokozatosan fog előtérbe kerülni a termelés kérdése. Éppen ezért már ma úgy kell intézkedni, hogy ezt a termelést, annak a feltételeit idejében biztosíthassuk.

Sorra véve a termelvényeket, a buza-termelés kérdésénél megállapította a miniszter, hogy a buza nemesisíteni kell és folytatni kell az idevonatkozó kísérleteket. Gondoskodás történt arról, hogy az állami ménesbirtokokon történjék a nemesítés, mint állami feladat. Arra kell törekedni, hogy mindig azt a fajtát exportáljuk, amely a legmesszebbmenő kívánalmaknak is megfelel. Tervebe vette a vidéki lisztkiszérlési állomások felállítását. Aki nemesített buzát kap, annak feladata az is, hogy módot és lehetőséget nyújtson a szomszédjainak is a buza átadásával a nemesítésre, de maga továbbra is használja fel a feleségeit, mert óriási áldozatot jelent az államnak, hogy minden esztendőben nemesített magot oszt szét. Ez év őszén 1500 vagon nemesített buzát oszt ki, ami lényegesen kevesebb, mint a múlt évben kiosztott 28.000 vagon, azonban reméli, hogy a célnak ez is meg fog felelni.

A termelés átszervezésének kérdésében elmondta, hogy összehasonlítva a csonkaország területén a buza-termő földet a békebeli állapothoz, kétszáznyolcvanezer holddal több a buza-termő területünk, mint a békében volt. Ezen a területen kell keresni azokat a földeket, amelyek buza-termelésre nem alkalmasak. Ezek a területek még mindig igen megfelelnek a tengeri termelésre és egyáltalán nem megalapozott, hogy tengerit importáljunk. Predestinálva látja az országot arra, hogy a tengeri-importot kiküszöböljük, már csak azért is, mert igen sok munkás-kéznek adunk munkaalkalmat és takarmányszükségletünket is elláthatjuk. Az ipari növények termeléséről elmondta, hogy a főszempont csak az lehet, hogy a mezőgazdaság megtalálja a jogos kívánásait. Igen fontos szempontja a mezőgazdaságnak a takarmánytermelés, amely nagy befolyással van állattenyésztésünk értékesítésére is, továbbá a talaj erőtartalékának fokozására. Ezután a gyümölcs-termelés kérdéséről beszélt és kijelentette, hogy meg kell változtatni a kezelést, nevelést és az értékesítés tempóját. A növényvédelmi szereket olyan áron kell forgalomba hozni, amely megfelel a gazdának. Megfelelő propagandával háziszerkeket kell népszerűsíteni és elsősorban a célt kell nézni és azokat az eszközöket kiválasztani, melyek a legjobban és legjutányosabban elvezetnek a célhoz. Igen fontos a csomagolás kérdése. De különösen fontos az, hogy olyan gyümölcsöt termeljünk, amely a külföldnek tetszik, amit a külföld keres s nem olyant, amelyhez a gazdának kedve van.

— Igen nagy probléma — folytatta a miniszter — a szőlő és a bor kérdése. Az új termés már magában nagy feladat elé állítja az érdekelteket, de kijelentheti, hogy az egész kormány át van hatva e kérdés fontosságától. Nagymértékben segít a gazdákon az, hogy 280.000 hektolitert borpárlattá főzhetnek, a jövőben pedig tervebe vették a borpogyasztási adónak nagy százalékban való csökkentését.

— Az állattenyésztés problémái nem annyira az állattenyésztés és minőség csökkenésében, mint inkább a nagymértékű értékesítésben jelentkeznek. Az állatexport értékben csökkent inkább, viszont a szarvasmarhatenyésztésünk olyan magas fokon áll, hogy az Svájcjal vetekedik. De éppen úgy megmarad kívánalmak a magyar ló minősége, azon kell igyekezni, hogy ezzel a minőséggel lökivitelünk mértékét megtarthassuk. A hussertenyésztés szép lendülettel halad és általában a tejrendelet módot nyújt arra, hogy állattenyésztésünk újabb lendületet vegyen. A barom-

fitenyésztésnek exportunk szempontjából nagy jelentősége van. A tejtermelés fontosságát hangoztatta ezután a miniszter s kijelentette, hogy a cél az, hogy a vidékeken megszervezendő tejszövetkezetek a termelvények elhelyezését megfelelő fogyasztási áron biztosítani tudják. Az állategészségügyi intézményekre igen nagy súlyt kell vetni. Az állategészségügyi körzetek beosztása nem csupán rajtunk múlik. Az oltóanyagok árának harmóniában kell lenniük az értékesítéssel és bár 15—20 százalékkal csökkentek az árak, ami azonban még nem teljesen kielégítő, de a legjobb uton vannak abban az irányban, hogy további csökkentéseket várhatunk. Az erdőgazgatás kérdésében kijelentette, hogy folytatni kívánja 46 csemetekert fenntartásával a csemeték szétosztását. Meglévő erdőink nem tudják kitermelni a szükségletet.

Az Alföld fásítása, öntözése és a birtokpolitika.

Ezután a miniszter az előtérben álló nagy magyar agrár-gondolásokot ismertette. Ezek közé tartozik az Alföld fásítása. Ennek a gondolatnak a keresztülvitele namcsak a famennyiség szaporítását jelenti, de jelenti a kőma és talaj megjavítását is. Igen nehéz feladat elé állít bennünket ez, de kijelenti, hogy az itt megindult munkálatok nem fognak szünetelni, sőt arra is gondol, hogy az óriási kiterjedésű szikes talaj fásítását is megkezdji. A másik nagy probléma az öntözés problémája. A kísérletek az öntözés terén nem fognak elmaradni, mert meg kell győződnünk arról, hogy mennyit ér ez a probléma a mezőgazdaság szempontjából. A birtokpolitika kérdésében a miniszter kijelentette, hogy a jó birtokpolitika meg tudja oldani a földhözjuttatás kérdését is. Azé legyen a föld, aki szereti, munkálni tudja s akit nemzeti érzése predestinál erre. E mellé sorakozik a telepítés gondolata is, s amint a finansziális lehetőségek megengedik, ehhez a kérdéshez ismét hozzá kell nyubunk.

— A vízügyekkel kapcsolatban a miniszter rámutatott arra, hogy csak nemrég mulott el az árvízveszedelem. Árvízvédelmi műveinket helyre kell hoznunk, ezen a téren nem szabad hiánynak lenni. De ez nem csupán a biztonság célját szolgálja, hanem a mezőgazdasági munkásoknak — akik a nyár folyamán nem jutottak elég keresethez — munkaalkalmat is teremtet és remélhető, hogy ilyen uton elérhetjük azt, hogy a tél folyamán nem lesz szükség inségmunkára.

Az értékesítés.

Ezután a miniszter az értékesítés kérdésére tért át és megállapította, hogy a belső elosztás helyes elrendezése elősegíti az értékesítést. A vasuti tarifának alkalmazkodnia kell a mezőgazdasági egységárhoz, akkor kedvezőbb lesz az értékesítés lehetősége is. A termésfeleslegek elhelyezése és kivitele egyike a legnehezebb feladatoknak. Ezek valutáris kérdésekkel is összefüggnek. Az a véleménye, hogy a preferenciális szerződések javításra szorítkoznak, mert a preferencia nem tudott érvényesülni, főleg azért, mert egyes államok nem tartották meg kötelezettségeiket. Az értékesítés kérdésében most közelebbit nem mondhat, de reméli, hogy ezek a kérdések rövidesen tető alá kerülnek a kliring-megállapodásokkal együtt. Elsősorban arra lesz gondja, hogy az 1931-es buza ne nyomja az 1932-est. Az állatexport lehetőségei a jövőre vonatkozóan emelkedtek, Olaszország idevonatkozó elvei kilátást nyújtanak arra, hogy el tudjuk helyezni értékes állatainkat. Ha azt akarjuk, hogy termelvényeinket jól elhelyezhessük, akkor azt exportra alkalmassá kell tenni és a legjobb árut leszállítani. Ezt a célt szolgálja a márkázás, amelynek a miniszter híve, mert reméli, hogy ezzel is elő tudjuk mozdítani az exportot.

A vitában elhangzott egyes kérdésekre válaszolt még a miniszter és kijelentette, hogy rendelettel intézkedett aziránt, hogy a leszállított traktorokat ne lehessen közmunkákra használni, elmondta, hogy a boleta

Vagy a termelési költségeket kell csökkenteni, vagy emelni kell az agrártermékek árait!

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület igazgatóválasztmánya június hó 4-én ülést tartott. Somssich László gróf elnök tájékoztatta a megjelenteket arról a nehéz helyzetről, amelybe az egyesület jutott annak következtében, hogy a tagok nem tesznek eleget tagsági díj fizetési kötelezettségüknek.

Ezután Mutschenbacher Emil igazgató részletes tájékoztatást nyújtott a mezőgazdaságot érintő gazdasági és pénzügyi kérdésekről. A mezőgazdaság válságának legfőbb rugója, hogy megszűnt a termelés jövedelmezősége. A mezőgazdaság hozama ezeiótt néhány évvel 2.8 milliárd pengő volt. Ez az összeg 1 milliárdra, majd 0.8 milliárdra csökkent. Időközben azonban nem csökkentek a közterhek, az igénybevett hitelek kamatai, a régi maradt minden adósság, ugyanakkor, amikor a nemzeti jövedelem legfontosabb tétele a felénél is kevesebbre csökkent. A megoldás csak kétféle lehet, vagy a termelési terheket kell csökkenteni, vagy a termelvények árát kell felemelni. Vagy sikerül tehát a kormánynak kedvező árak biztosításával az értékesítés terén jobb bevételi tételeket szerezni a mezőgazdaság számára, vagy ha nem, akkor a közterhek tekintetében kell nagyobb engedményeket tenni, nevezetesen el kell engedni egészben a községi és az egyes vármegyei pótdadót, valamint a közmunkaváltságot. Ezenfelül rendezni kell a mezőgazdasági terhek kamatait, valamint a mezőgazdaságot terhelő hitelterheket magukat is. Sajnos, ezeken kívül nincs más mód a mezőgazdaság alátámasztására, mint a nemzetközi szerződések megkötése. Ezeknek a véglegesítése azonban nem a mi hibánkból, hanem a külföldi államok hibájából késik. A helyes elgondolás az, hogy azok az államok, amelyek vámtételekkel a belső piacon bizonyos árszintet tartanak és ilyen Német-

ország, Ausztria, Svájc, Olaszország és Csehország, adának vámkedvezést nekünk a mezőgazdasági terményeink számára, amivel szemben mi iparcikkeket vásárolunk, ugyancsak kedvezményes vám alapján. A három európai buza-termelő állam minden feleslegét könnyen el lehetne helyezni Európában. A preferenciális szerződéseket azonban nem elegendő egymagukban megkötni, hanem kötelező átvételi szerződésekkel kell kombinálni. Végeredményben csak összefogással lehet az európai problémákat megoldani, amelynek első és végső feltétele: megszüntetni azokat a korlátozásokat, amelyek az államokat egymástól elválasztják.

A tetszéssel fogadott előadás után megindult a vita, amelyben Éber Ernő azt hangsúlyozta, hogy a mezőgazdaság megsegítése a fontos és nem az iparfejlesztés. Az ipar most is jobb helyzetben van, mint a mezőgazdaság. — Döry Frigyes szerint a lisztexportot erőltetni kell, mert ez szorosán összefügg állatállományunk eltartásával. Szigeti Pál szövegétette, hogy az árelenzés eddigi eredményei a gazdák szempontjából nem kielégítőek.

Somssich László gróf válaszolt a felszólalóknak. Nem sok reményt fűz az orvoslás módjához, mert a kormányzat gazdasági politikájában bizonyos egyoldalúság mutatkozik, amely az államháztartás szanálásában csucosodik ki, a valóságban azonban az történik, hogy éppen emiatt teljesebben elvérzik a mezőgazdaság. Minket a különböző elgondolások nem tudnak kivezetni a bajból. Az csak távoli segítség lehet, nekünk pedig sürgős megoldás kell és ha ez kívülről nem következik el, belül kell minden rendelkezésre álló eszközzel segíteni.

Ezután Konkoly-Thege Sándor terjesztette az igazgatóválasztmány elé az új tejröndületet.

A sövényházi földek kérdésének rendezése — érdeke az országos közrendnek.

Tájékoztató adatok március hó 13-án megjelent cikkünkhöz.

Lapunk folyó évi március hó 13-án megjelent számában foglalkoztunk a sövényházi Pallavicini-féle uradalom kishérlőinek nehéz helyzetével. Miután cikkünk megjelenése óta a sövényházi uradalomra vonatkozólag illetékes tényezőktől több tájékoztató és kiegészítő adatokat kaptunk, az alábbiakban még egyszer szükségesnek tartjuk erre a kérdésre visszatérni.

A Csongrád-megye nyugati részén, Kistelek és Algyő között elterülő Pallavicini-féle uradalom területe ezidőszert a legújabbán végrehajtásra kerülő tulajdoni juttatás folytán nem 54 ezer, hanem csak 40—41.000 katasztrális hold lesz. Ebből a területből azonban mintegy 1300 katasztrális holdat az Országos Földbirtokrendező Biróság 25 éves kishaszonbérletek céljaira juttatott. Továbbá a fenti 41.000 katasztrális holdban benne foglaltatik mintegy 8000 kat. hold kiterjedésű erdő, mely a mezőgazdasági művelés szempontjából nem jöhet figyelembe. Így az uradalom mezőgazdasági területe leszálit 32 ezer holdra.

Habár az uradalom Sövényháza-Baksi községében lakó kishérlők helyzete kétségtelenül nehéz, e kishérlőket a föld-reform során nem mellőzték, amennyiben az Országos Földbirtokrendező Biróság útján mintegy 334 kat. holdat kaptak tulajdoni juttatásként, ezenkívül önkéntes juttatás fejében 42 kat. hold házhelyet, valamint 780 kat. hold 25 éves kishaszonbérletet. Amikor a haszonbérbe adott földek bérfizetéseinek zökkenők állottak be, az uradalom méltányolta a hérlők nehéz helyzetét és az Országos Földbirtokrendező Biróság által megállapított haszonbérleteket 40 százalékkal szállította le. Ez a segítő szándék vezette az uradalmat akkor is, midőn a télen mintegy 700 egyént élelemmel és egyéb szükségességgel ellátta. Emellett a község a baksi szőlőkben három iskolát tart fenn, melyeknek költségei legnagyobb részben az uradalmat terhelik. Szövegétette március hó 13-iki cikkünk a Csongrád-baksi kö-

ves-ut kérdését is. Erre vonatkozólag úgy értesültünk, hogy ennek az utnak kiépítésére a vármegye igen tekintélyes összeget vetett ki a községre, az utépítési költségek fejében. Minthogy ennek az utnak az építését az illetékes hatóság ugyanakkor rendelte el, amikor a Sándorfalva-sövényházi ut kiépítését, mely utnak a létesítése nemcsak az uradalomnak, hanem a lakosságnak is érdekében állott, az uradalom, nehogy a község a rendkívüli terhek alatt összeroskadjon, e két utszakasz kiépítési költségeihez a súlyos utadón felül még önként 15.000 pengővel járult hozzá, azzal a feltétellel, hogy az utnak a baksi szőlőkben kell keresztülvezetnie és hogy az utépítésnél baksi munkások nyerjenek alkalmazást. Végeredményben az utat mégsem a baksi szőlőkön keresztül vezették, mivel a vármegyei mérnökök állítása szerint ez technikai és pénzügyi szempontból megvalósíthatatlan feladat lett volna. Az utépítésnél pedig nem alkalmaztak baksi munkásokat, mert a vármegye nem tudott a baksiakkal a napszámra nézve megegyezni.

Az uradalom egyébként egyáltalában nem gyakorol erőszakos befolyást Baksi község lakosságára, amit az a körülmény bizonyít, hogy a haszonbérlet jelentős része évek óta nem fizet haszonbért, anélkül, hogy emiatt bármilyen következmények sujtának e haszonbérletet.

Az ártéri járulékok kérdésére vonatkozólag megállapítottuk, hogy 1929-ig az Ármentesítő Társulat a Pallavicini uradalom terhé képezte, amikor azonban a föltek kiépítése folytán a földművelésügyi minisztérium a különállást elrendelte, azóta a járulékok kirovása önállóan, beesholdak szerint történik minden, a társulat hatásköre alá eső ingatlanra nézve tekintet nélkül arra, hogy az ingatlan uradalmi terület vagy a kishasznosok tulajdona. A társulati hozzájárulás természetesen a kishasznosbérletet is területeik arányában terheli.

Tekintettel arra, hogy a Tiszántul egyik legnagyobb uradal-máról és ennek területén élő sokezer dolgos, szorgalmas és jobb-sorsra érdemes magyar földműves családról van szó, valóban országos érdek lenne, ha a *sővényházi uradalom kisbérőinek kérdése megnyugtató megoldást nyerne*. Hangsúlyozzuk azon-ban, hogy az itt mutatkozó nehézségeket nem az ellentétek ki-élezésével, hanem a problémák békés megoldásával és az ellen-tétek kiegyenlítésével lehet megszüntetni. Ezt kívánja nemcsak a sővényháziak, hanem az egész ország érdeke.

A hercegprimás szózata az inségről.

Serédi Jusztinián dr. bitoros hercegprimás legújabb pásztorlevelében többek között a következőket írja:

— A nyomor és inség a tél elmúltával nem szűnt meg, sőt terjedelmét tekintve, mondhatjuk, hogy *világszerte általánosabb lett*. Nincs már állam, város, vagy család, mely nem érezné az anyagi gondok súlyát, sőt már azok is, kiknek lelkiismeretlensége és kielégíthetetlen kapzsi-sága előidézője volt ennek a súlyos helyzetnek, maguk is megérezni kénytelenek önzésüknek következményét. Segítségért és orvoslásért kiált a küzködő emberek milliója. A lelkek elkeseredett hangulatát természetesen kihatásnál-ják azok, kik szabadulni akarnak minden isteni és emberi törvénytől és *istentelen elveiket sajtó, rádió, gramofon, színház, mozi, előadások, felvonulások stb. által akarják a köztudatba lopni, hogy megrendítsék azokat, kik a nél-külözések között is hívők és jó honpolgárok akarnak ma-radni*.

— Ne feledjük el azt sem, — mondja a továbbiakban — hogy a világ nagy válságának megoldására emberi erő nem elegendő. Korunk bajaira vonatkozólag is szól az isteni Mester szava: *Imádkozzatok és bőtöljétek!* Az imád-ság és az önmegtágadás eszköze legyen segítségünk a Krisztus békéjéért folytatott harcunkban.

Életfogytiglani fegyházra ítélték két vésztői arzénos asszonyt.

Amikor a tiszazugai arzénos gyilkosságok ügye kipattant, Vésztőn is suttogni kezdtek az emberek, hogy a falu két módos asszonya ugyancsak arzénal „étette meg“ az urát. A pletyka Szabó Istvánné és A. Tóth Imréné nevét kapta fel, akiknek a férjiek nemrégiben gyanús körülmények között haltak el. A hatóságok elrendelték az elhunyt A. Tóth Imre és Szabó István holttestének exhumálását és a boncoló orvosi szakvélemény alapján a két asszonyt letartóztatták. A bűnvádi eljárás során felszínre vetődött egy név, a vésztői baptista gyülekezet trombitásának: Olajos Károlynak a neve, aki miatt a két asszony, a jelek szerint, a borzalmas férjgyilkosságot elkövette. A Tóth Imre öregember volt, felesége pedig mindössze 27 éves, amikor Vésztőre került Olajos Károly. A fiatal baptista egyházi muzsikusra A. Tóth Imréné szemét vetett s hamarosan nyíltan meg is mondotta fiatal szerelmesének, hogy *elteszi öreg férjét láb alól*, csak hogy Olajos Károlyné lehessen. Olajos emiatt anynyira meggyűllötte a nőt, hogy tüstént szakított vele és lassan-lassan Szabó Istvánnával került jobb viszonyba. A dolog vége az lett, hogy egy szép napon mind a két férfi: A. Tóth Imre is, Szabó István is meghaltak. Mielőtt a gyilkosságok napfényre kerültek volna, az özvegyen maradt Szabó Istvánné feleségül ment Olajos Károlyhoz. A *gyulai törvényszék* előtt mind a két asszony tagadott, azonban a bíróság a súlyosan terhelt bizonyítékok alapján Szabó Istvánnét, azaz most már Olajos Károlynét, *kötél általi halálra ítélte*. A Tóth Imréné konok tagadásával szemben a bizonyítási eljárás konkrét bizonyítékokat nem vetett felszínre s így a törvényszék ezt a vádlottat a *gyilkosság büntetésének vádja alól felmentette*. A szegedi ítélőtábla azután megváltoztatta az elsőfokú ítéletet: elegendőnek találta a felme-rült terhelő adatokat arra, hogy a A. Tóth Imréné bűnösségét is megállapítsa s ennek megfelelően ezt a vádlottat *életfogytiglani fegyházbüntetéssel sújtotta*. Szabóné-Olajosné halálbüntetését a tábla is helybenhagyta. Együtt került fel a két asszony büntülge a királyi Kuria elé, amely a halálraírt Szabóné bűn-tetését *életfogytiglani fegyházra változtatta* át és A. Tóth Imréné életfogytiglani fegyházbüntetését *változtatlanul helybenhagyta*.

Műkedvelő-előadás Csánigon.

A csánigi műkedvelő ifjuság nagyszámu közönség általános tet-szése mellett mutatta be május hó 15-én Illésy Ferenczy E. „Gyűrűs Zsidó“ című vidám népszínművét. Az x-el jelölt Mészá-ros Gyula tiszviselő, az előadás rendezője.

Alpár község igazgató-tanítójának ünneplése.

Ritka ünnepély színhelye volt május hó 14-én az *alpári Szt. Imre római katolikus elemi népiskola*. Mészáros Dezső alpári elemi iskolai igazgatót a kultuszminiszter 40 éves tanítói munkájának mintaszerű teljesítése, továbbá az iskolán kívüli népművelés érdekében, valamint társadalmi és egyesületi téren kifejtett kiváló és közhasznú működéséért *elismeréssel* tüntette ki és a Magyar Tudományos Akadémia javaslatára *pénz-jutalomban részesítette*.

A miniszteri elismerő okmányt és a jutalomdíjat május hó 14-én egyházközségi képviselőtestületi diszközgyűlés alkalmával Hercsuth Kálmán kecskemétkerületi tanfelügyelő adta át a kitüntetett igazgatónak meleg hangú üdvözlőbeszéd kíséretében.

Számos előkelőség érkezett az ünnepélyre a történelmi nevezetességű községbe. Így Toldy Jenő pápai kamarás, apátplébá-nos, kiskunfélegyházi esperes, mint egyházközségi tanfelügyelő és jóbarát üdvözölte az ünnepelet vallásos, hazafias és buzgó működését hangoztatva. F. Szabó Dezső járási főszolgabíró nagy elismeréssel méltatta a tetterős igazgató érdemeit, aki a társadalmi életben nagy és hasznos tevékenységet fejtett ki. Ber-kényi Károly harmas kiküldetésben, mint az Állami Tanítók Országos Szövetségének alelnöke, a Pestvármegyei Általános Tanító-Egyesület elnöke és saját személyében köszöntötte a jó-ságos arcú és nemeslelkű öreg igazgatót, aki fáradhatatlan buz-galommal végzi nemes munkáját. Az Országos Központi Hitel-szövetkezet nevében Enyedi Gyula osztályfőnök mondott üd-vözlöt az igazgatónak, aki a helyi hitelszövetkezet ügybuzgó vezetője már 31 év óta. Jozsef Ferenc, a Kecskeméti-külföldi is-kolák felügyelő-igazgatója meleg kartársi szeretettel nyújtotta jobbát tanítói nevében. Dobák István kiskunfélegyházi igazgató kartársai szeretét és örömét tolmácsolta a kitüntetettnek. Kere-kes Lajos főjegyző hálás szívvel mondott köszönetet az ünnepelet igazgatónak, aki négy évtizedes serény munkájával segítette elő a község felvirágzását. Menezel Vilmos, az egyház-község világi elnöke, meleg szavakkal ecsetelte az igazgató ö-nzetlen, nemes működését. A tantestület nevében Récz Károly tanító emlékezett meg szeretett igazgatójukról, aki oly hosszú idő óta lankadatlan buzgalommal, nagy pedagógiai készséggel vezette a testületet a tanítói pályára rögös útján. Volt tanítványaiknak háláját Pejtsik Béla tanító őszinte szavakkal tolmá-csolta. Két kis iskolásgyermek pedig piciny szívük szeretet-és hála virágait kötötte bokrába. Azonkívül számos egyesület, — melynek részint vezetője, részint aktív tagja, — hajtotta meg az elismerés zászlaját az ünnepelet előtt. Az ünnepelet magas színvonalát emelték jelenlétükkel: Hajniss Dezső kanonok, kor-mányfőtanácsos, ujkécskei esperes plébános; Sesnyovszky Ar-mand kocséri plébános; Santos Lajos kiskunfélegyházi lelkész és a környék tantestületeinek kiküldöttjei.

Mészáros Dezső, a kitüntetett igazgató, akinek szemében a meghatottság könnyei csillogtak, el-előző hangon mondott kö-szönetet az ünneplésért. A diszközgyűlést Galambos Sándor szentszéki tanácsos, helybeli plébános, iskolaszéki elnök zárta be.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

A képviselőház ülése.

A képviselőház május hó 30-iki, hétfői ülésén Koródi Katona János meleg szavakkal emlékezett meg arról, hogy Apponyi Albert gróf május hó 29-én töltötte be 86-ik életévét. A külügyi tárca költségvetési vitájának befejezése után Walkó Lajos külügyminiszter mondott záróbeszédet. A cseh-magyar kereskedelmi tárgyalásokban bizonyos szünetelés állott be, remélhető azonban, hogy rövidesen sor kerül a tárgyalások újabb felvételére. Az osztrák kereskedelempolitikai tárgyalások során a jövőben a *fakérdés* fog szerepet játszani. A Duna-medence kérdései a közeljövőben igen komoly megbeszélések tárgyai lesznek. A dunai kérdések terén a kormány állásfoglalása változatlan. Rendkívül fontosnak tartja a *lausannei* jóvátételi értekezletet.

A Ház a tárca költségvetését megszavazta, majd áttértek a kultuszárca költségvetésének tárgyalására. A tárca költségvetését Östör József ismertette, aki reámutatott arra, hogy a múlt évvel szemben 21 millió pengővel csökkentették a tárca költségvetését. Az elemi iskolások száma egymillión felülre szökött fel, ami nagy feladatot ró a kultuszkormányra. A miniszter 25 százalékkal mérsékelte a tankönyvek árát és megtiltotta, hogy öt évig új tankönyveket bocsássanak ki. Karafiáth Jenő kultuszminiszter felszólalásában hangsúlyozta, hogy az elemi oktatás ügyét melegen támogatandónak tartja; nagyobb gondot kell fordítani az ifjúságnak a szabadban való tartózkodására és nagyobb súlyt kell vetni az ifjúság testnevelésére. Az iskolán kívüli népművelés akcióját továbbra is támogatni kívánja, mert az elmúlt tíz év alatt az *analfabéták száma meglepő mértékben lecsökkent*. Szücs István a felekezeti tanítók helyzetére hívta fel a miniszter figyelmét. Petri Kálmán a jogakadémia megszüntetése ellen foglalt állást. Petrovics Gyula az alsópapság és tanítószolgálat nehéz helyzetéről szólott. *Nem helyesli a párbért és a földmunkaváltást, mert a hívőktől függő helyzetbe hozza a papságot*. Határozati javaslatot nyújt be, melyben kívánja az *alsópapság illetményeinek korszerű rendezését és a hitvallásos népiskolák tanítói javadalmazásának korszerű reformját*.

A május hó 31-iki, keddi ülésen Andretty Károly a művészetek támogatását sürgette. Kocsán Károly szerint a nemzeti kultúra igazi harcosai a népiskolák és ezeknek színvonalát kell

Amelia Earhart,

az első nő, aki utitárs nélkül, Amerikából indulva, átrepült az Atlanti-óceánt és szerencsésen leszállt Irországnak. Amerikában egyébként „Lindi kisasszony”-nak becézik, mert bámulatosan hasonlít Lindbergh ezredeshez, akinek bravurját megismételte.

fenntartani. Eckhardt Tibor reámutatott arra, hogy körülbelül tízezer az állásnékül diplomások száma, ezekről gondoskodni kell. Söpkéz Sándor a közgazdasági egyetem és a műegyetem egybevonásának nagy jelentőségét méltatta. Farkasfalvi Farkas Géza református egyházi és iskolai kérdésekkel foglalkozott.

A június hó elsejei, szerdai ülésen folytatták a kultuszárca költségvetésének részletes tárgyalását. Meskó Zoltán az agglegényadó behozatalát sürgette. Téglássy Béla elismeréssel adózott Klebelsberg kulturpolitikájára iránt, különösen a falusi és tanügyi iskolák létesítése terén.

A kultuszárca költségvetését megszavazták, majd áttértek az interpellációkra. Lingauer Albin a Burgenland felé irányuló határszéli lökivitel nehézségeiről interpellált. Purgly Emil földmívelésügyi miniszter bejelentette, hogy a megfelelő intézkedéseket már megtette. Eckhardt Tibor a jutárák magasságát tette szóvá. Interpellációját kiadták a kereskedelmi miniszternek. Eckhardt Tibor másik interpellációjában a részvénytársaságok fokozottabb ellenőrzését és az országból kimentett vagyonok megadóztatását kérte. Lichtenstein hercegségbe sította ki vagyonát például Gerliczy Félix báró, Ben Blumenthal, Feinsilber Róbert és a Jutáipari Rt. Akik vagyonuk egy részét kivitték, azoknak itteni vagyonát azonnal vegyék zár alá és állapítsák meg, hogy a kisiből vagyon következtében mennyi adót tölkött el. Zsigmond Gyula a földteherrendezés kiterjesztését, a kamatláb csökkentését és az árverések felfüggesztését sürgette.

A június hó 2-iki, csütörtöki ülésen, tízenkét órán keresztül, a földmívelésügyi tárca költségvetését tárgyalták.

Marschall Ferenc előadó megállapította, hogy a mezőgazdasági termelés jövedelmezőségének visszaesése minden eddigi agrárválságot felülmutat. Ime, a számok: szántóföldi termésünk összértéke 1928-ban 2,4 milliárd pengő volt, 1931-ben 800 millió pengő. 1931-ben a mezőgazdasági termékek exportja már csak 356 millió pengőt eredményezett. Az állatárak katasztrofális esésére nem is kell külön rámutatni. *Nem lehet a mezőgazdasági értékesítést a véletlenre bízni*. Az állam feladata az, hogy kitűzze az értékesítési politika nagy irányelveit kereskedelmi szerződések kötésével. Minőségi búzát kell termelni. A költségvetésben fájdalmasan érint mindenkit az alföldi fásítási program pénzügyi összességű megvalósítása. Az állattenyésztéssel kapcsolatban elismeréssel emlékezik meg *kisgazdáinknak a minőségi állattenyésztés terén való hatalmas előretöréséről*. Baromfikivitelünk örvendetesen javul. Tojásexportunkra gazdag lehetőségek várnak. Vajexportunk lendületesen fejlődött. A *gyümölcsstermesztés fejlesztése gazdaságpolitikai szükségesség*. Végül arra utalt, hogy a kelet felől fenyegető bolsevizmustól Európát csak egy tényező mentheti meg: a magyar földmivelő nép milliárdiban élő őserő.

A vita során Csizmadia András különösképpen mondogta, hogy a független kisgazdapárt, ahol képviselőjelölteket állít, mellőzi a kisgazdákat. Ezután a falusi lakosság szomorú helyzetéről beszélt. Egymásután kerülnek árverésre kisgazdaságok s miután verő nem jelentkezik, bankok kezébe kerülnek a földek. A kisgazdák hitelszükségeinek biztosítását sürgeti, majd a kamatleszállításról és az adóteher enyhítéséről beszélt. Gallasz Ágoston szerint a buza minőségének emelése szükséges és ezért az új buzafajtákat állandóan vizsgálat alá kell venni, hogy búzánk régi tekintélyét megint biztosítani tudjuk. Kállay Miklós a földteherrendezés, a kamatkérdés és a földhözjuttatottak kérdésének megoldását tartja legsürgősebb feladatnak. *A földet a termelőtől elvenni nem lehet és nem szabad; a földteherrendezést azonnal elő kell venni és meg kell oldani*. Meg kell keresni, hol hevernek munka nélkül a magyar tőkék és ezeket munkára kell kényszeríteni. Az államnak a tőke sztrájkját sem lehet tűrnie. Inkey Pál báró az erdőigazgatást bírálta. Igmándy Aladár szerint jogunk van a külföld felé megtagadni a fizetést, ha nem, teremtsenek termékeinknek piacot. Kenyeres János azt hangsúlyozta, hogy addig a Ház szét nem mehet, amíg a földteherrendezés kérdésében valami nem történik. Flandorffer Ignác határozati javaslatot nyújtott be arról, küldjenek ki országos bizottságot, mely előkészíti a mezőgazdasági hitel intézményes biztosításának megoldását. Biedermann Imre báró azt fejtette, hogy az állatkivitelben kell keresnünk a mezőgazdaság jövőjét. Leszkay István a földbirtok mai adóztatási rendszerét erkölcsellenesnek és igazságtalannak tartja. A *bolletta elvételét nem pótolja a földadó jóváírása*. A földreform során juttatott földeknek újabb és méltányosabb ármegállapítása szükséges. Apponyi Albert gróf egészséges földbirtokpolitikától

Falusi gazdák a fővárosi utcán.

és telepítéstől várja a mezőgazdaság sorsának jobbrafordulását. *Marton Béla* népművelési kormánybiztosság felállítását sürgeti, mert meg kell akadályozni a népbolondítók és látítók munkáját.

Ezután *Purgly Emil* földművelésügyi miniszter mondotta el beszédét, melyet *lapunk vezető helyén* közlünk. A miniszter beszéde után *Zsilinszky Endre* arra mutatott rá, hogy a földadó és általában a földteher elviselhetetlen. *Szabóky Jenő* a vízügyi szolgálat kérdéseiről beszélt. *Farkas Tibor* a földteherrendezés megindítását sürgette.

A június hó 3-iki, pénteki ülésen a földművelésügyi tárca költségvetésének részletes tárgyalása került sorra. *Pintér László* legsürgősebb feladatnak a földteherrendezést tartja. *Zsilinszky Endre* szerint egészséges birtokmegoszlásra van szükség. *Turi Béla* az ártéri járulékoknál kíván kedvezményeket. *Takács Géza* a földhözjuttatottak megsegítését sürgette, továbbá támogatást kívánt a jégkárosultak számára. *Schandl Károly* a pestkörnyéki termelők érdekében szólt fel és azt kívánta, hogy le kell bontani azokat az akadályokat, melyek termékeik fővárosi értékesítése elé tornyosulnak. *Eckhardt Tibor* a szerencsenposzka pusztításai ellen óvintézkedéseket sürgetett. *Téglássy Béla* a székelykörtől árvisszaéléseit tette szóvá. *Klein Antal* az ébőd lezállítását kívánta. *Meskó Zoltán* szerint *Mayer János* volt miniszter mindent megtett a földművelő népről. *Meskó* a bajbajutott gépvásárlók érdekében is szót emelt.

Ezután *Purgly Emil* földművelésügyi miniszter válaszolt a vita során elhangzott kijelentésekre. Az ártéri járulékok csökkentése érdekében a kisebb vízi és ármentesítő társulatoknak a nagyobbakhoz való simulását tartja célravezetőnek. A borvizsgálati díjakat le fogják szállítani. A szerencsenposzka irására megfelelő gépeket küldenek szét. Az állattenyésztési költségek ügyét a jövőben is méltányosan fogja kezelni.

A tárca költségvetését ezután részletesen is megszavazta a Ház.

A június hó 4-iki, szombati ülésen áttértek a kereskedelmi tárca költségvetésének tárgyalására.

Kenéz Béla kereskedelmi miniszter beszédében arra utalt, hogy az ipar — a kisiparról nem is szólva — belső szükségletünk 96 százalékát tudta fedezni. Az ipari export értéke 1931-ben 170 millió pengő volt, ebben a számban nincs benne a mezőgazdasági, ipari és a kisipari kivitel. A gyáripár 200.000 személyt foglalkoztat, a kisipar az alkalmazottakkal együtt körülbelül 500.000 embernek ad kenyeret. *Ha ehhez hozzávesszük a családtagokat, azt látjuk, hogy mintegy kétfélmillió embert tart el az ipar.* Az ipar feladása tehát nem válna hasznára a mezőgazdaságnak, sőt 100 millió pengővel csökkentené a nemzeti jövedelmet, továbbá óriási összegű ipari behozatalt tenne szükségessé. Az ipar gondozása ezek szerint életbevágóan fontos feladat. A kisipar és házipar támogatását igen fontosnak tartja. 38.000 háziparas dolgozik és körülbelül félmillió ember végez

fajfaragást és csipkeverést eladásra. Ezután a miniszter arra utalt, hogy ezidén 15 millió pengővel kevesebb ment ki szénért külföldre, az elrendelt intézkedések következtében. A *Budapest-Komárom* közötti villamosvasut már elkészült. Az árelemző bizottság eddig is szép eredményeket ért el az árak csökkentésére. *Ha azonban ez az akció nem hoz teljes sikert, a karteltörvény teljes szigorát fogja alkalmazni a kartelek ellen.* Az exportkérdés tekintetében arra utalt a miniszter, hogy 1931-ben egész kivitelünk 56 százalékát a mezőgazdaság, 44 százalékát pedig az ipar szolgáltatta. Szólt arról, hogy a legutóbb lezajlott budapesti nemzetközi vásár igen nagy sikerrel zárult, amennyiben 15—20 millió pengő értékű üzletet bonyolítottak le, ezenfelül legalább 5 millió pengőt hagytak nálunk az idegenek. Az államvasutak deficitje a forgalom katasztrofális összezsugorodása folytán az év végére 20 millió pengőt is meg fog haladni. A deficit legsúlyosabb oka a nyugdíjterhek emelkedése. A nyugdíjak nagyobb része az ugynevezett trianoni nyugdíjterhek. Ha ezt a tételt — 34 millió pengőt — az államvasutak költségvetéséből levonnánk, akkor az államvasutak költségvetése ma is aktív volna. A posta költségvetése 16 millió felesleggel fog zárulni. A rádióelőfizetők száma 341.000, ezt legalább 400.000-re kellene fokozni, hogy a szerződés értelmében az előfizetési díjak 50 százalékát az állam kapja. A rádiódíjakat szemmisétre sem engedi emelni, sőt arra törekszik, hogy minél szélesebb körben megkedveltesse a rádiót. Erre szolgál az új 150 kilowattos nagy leadóállomás felépítése, mely lehetővé fogja tenni, hogy az egész országban detektoros készülékkel hallgathassák a vételt.

A Ház a miniszter beszédét lelkes tapsal és éljenzéssel fogadta. A vita során *Gáspárdy Elemér* a kézművesipar bajaira mutatott rá. *Kórodi-Katona János* a kelébiai csatlakozó-ut kiépítését kérte.

Ezzel a tárca költségvetésének általános tárgyalása véget ért.

A miniszterelnök a kisgazdacsoport kívánságairól.

Jelentettük, hogy az Egységespárt kisgazdacsoportja sürgős javaslatokat terjesztett a kormány elé azoknak a kérdéseknek a megoldásáról, amelyek a kisgazdákat a legjobban sújtják. *Károlyi Gyula* gróf miniszterelnök ebben az ügyben a következő nyilatkozatot tette:

— A felvetett legtöbb kérdéssel állandóan foglalkozott a kormány és sok olyan javaslatot tettek az Egységespárt agrártagjai, amelyeket részben már megvalósított a kormány, részben megvalósítás alatt állnak. Ami a mostani kérdéseket illeti, a kormány a legsürgősebben kíván ezeket foglalkozni. Amint a költségvetési tárgyalások véget érnek, késedelem nélkül hozzáfogunk az agrárkivánságok lehető megoldásához.

— Ugy magam, mint a kormány gazdasági miniszterei a párttal együtt gyors ütemben kívánjuk letárgyalni ezeket az ügyeket, hogy minél gyorsabban megteheszük a szükséges intézkedéseket. Azok a kívánságok, amelyeket most legutóbb is az egységespárti agrárképviselők hangoztattak, a kormány programjának egy részét képezik.

Itt említjük meg, hogy a földhözjuttatottak ügyével a június hó 3-iki minisztertanács már foglalkozott is.

Hasznos tudni,

hogy **Schmidhauer**

természetes **Igmándi**

**keserűvíze, az elrontott gyomrot
2—3 óra alatt rendbe hozza.**

Utasítás minden palackhoz mellékelve!

Kapható mindenütt!

KÜLPOLITIKAI KRÓNIKA

Németország hadat üzent a szocializmusnak és a keresztény világnézet alapjaira helyezkedik. Brüning német kancellár két-éves kormányzás után, május hó 30-án lemondott állásáról. Hindenburg elnök elfogadta a lemondást, mert a néphangulat jobboldali kormányt követel. Az eddigi közép- és balpártokra támaszkodó Brüning-kormány helyett Hindenburg elnök Papen Ferenc katolikus-párti képviselőt, nyugalmazott alezredest bízta meg a kormányalakítással. Papen kancellár megbízása után meglepően rövid idő alatt összeállította jobboldali, szocialista-ellenes kormányát. Tekintettel arra, hogy Papen kancellárt és kormányát a mai politikai pártok nem fogadták rokonszenvesen, a kancellár be sem mutatkozott a birodalmi gyűlésen, hanem javaslatára Hindenburg birodalmi elnök június hó 4-én feloszlatta a birodalmi gyűlést arra való hivatkozással, hogy a birodalmi gyűlés nem felel meg többé a német nép akaratának, amint az időközben tartott porosz választások is megmutatták. Az új kormány kiáltványt intézett a néphez, melyben harcot indít az osztályharc, a szocializmus és a bolszevizmus ellen és a keresztény világnézet megváltoztatatlan alapelvein kívánja felépíteni az új Németországot. A Németországban történt rezsim-változás teljes szakítást jelent a szocializmussal.

Megalakult az új francia kormány. Lebrun, a francia köztársaság elnöke Herriot-t, a többségi párt vezérét bízta meg kormányalakítással. Herriot a megbízást elvállalta és néhány óra múlva már megalakította tiszta polgári kormányát. A miniszterelnök a külügyi tárcát is vállalta. A kormányban helyet foglal De Monzie, a magyarbarát szenátor is, mint közoktatásügyi miniszter.

A román Jorga-kormány megbukott. Jorga román miniszterelnök május hó 31-én a királynak benyújtotta lemondását, melyet a király elfogadott. A kormány lemondása pénzügyi nehézségek miatt történt és azért, mert a képviselőket nem tudták fizetni. A király Titulescu londoni román követet bízta meg koncentrációs kormányalakítással. Titulescu kísérlete meghiúsult, mire Vajda-Vojvoda Sándor kapott megbízást tiszta nemzeti földművespárti kormány alakítására. Vajda megalakította kormányát és előterjesztésére a király hozzájárult a parlament feloszlatásához. Az új választásokat július hó 7-ére tűzték ki.

VASÁRNAPTÓL-VASÁRNAPIG

GAZDATÁRSADALMI HIREK

Vetőburgonya kiosztása nyári ültetéshez.

A földművelésügyi minisztérium növénytermelési hivatala az idén is folytatja a téli (márciusi) ujborgonyatermelés elterjesztése érdekében megkezdett munkáját. E célból júliusi ültetésre az idén is kioszt 10—40 métermázsás tételekben, szerződéses termelésre néhány vagon burgonyát. Az igényléseket a hivatal június 15-ig fogadja el és a jelentkezés sorrendjében intézi el. A termelés módjára vonatkozó felvilágosításokat az érdeklődők ugyanott kaphatják meg.

Magyar szarvasmarhákivitel Málta szigetére.

A Magyar Mezőgazdasági Kiviteli Intézet több, mint egy-éves előkészítő munkájának eredményeképpen április második felében indult el Máltába az első magyarországi marhaszállítmány és a fennálló nagy nehézségek ellenére sikerült már a negyedik tétel szarvasmarhát ott elhelyezni. Egy hónap leforgása alatt Máltába kiszállított magyarországi marhák száma 27 darabra rug. Remélhető, hogy ez az új piac, amelyet eddig Kis-Ázsiából, Észak-Afrikából és részben Romániából, illetőleg Jugoszláviából láttak el, a jövőben a magyar állatgazdaság részére lesz biztosítható.

A győri mezőgazdasági kamara közgyűlése.

Most tartotta közgyűlését a Felsődanántúli Mezőgazdasági Kamara Győrött, Khuen-Héderváry Károly gróf elnöklésével, aki foglalkozva a kamarai kerület értékesítési akadályával, bejelentette, hogy az olasz piacra a közeli napokban már heti 800 darab marha exportja biztosítottatik s így ezen a piacon körülbelül 40.000 darab vágyomarkát tudunk elhelyezni. Holitscher Károly a földhözjuttatottak ügyét tette szóvá, majd Ormándy

János igazgató ismertette a mezőgazdasági hitelvédelem kiépítését célzó javaslatát. Mille Gábor arról beszélt, hogy nagy nehézséggel jár a tenyéri importja és hogy a megszerezhető zöldhitel nagyon drága. Szávozd Richárd a tejrrendelet kiterjesztését sürgette Győrre és annak vidékére.

A kormányzó arcképének leleplezése Esztergomban. Komárom-Esztergom vármegye törvényhatósága május hó 31-én kisgyűlést tartott, majd rendes tavaszi közgyűlést tartott. Ennek keretén belül tartották meg a kormányzó arcképének leleplezési ünnepélyét. A képet Horthy Miklós kormányzó tízéves jubileuma alkalmából festette meg a vármegye közönsége a diszterem számára. Az ünnepi beszédet Mátéffy Viktor országgyűlési képviselő mondotta. Amikor a képről lehullott a lepel, a közgyűlés tagjai felállva ünnepelték a kormányzót. A képet Palovich László alispán vette át megőrzésre.

A miniszterelnök felesége a gyermekekért. Május hó 29-én tartotta Budapesten, az Újváros háza dísztermében a Magyar Iskola-Szanatórium Egyesület közgyűlését, amely a gyermekek érdekében megindult nagyjelentőségű mozgalom nevezetes eseménye volt. Zichy János gróf megnyitó beszéde után még több felszólalás történt, majd Zichy János gróf indítványozta, hogy a magyar anyák képviselőiben válasszák meg az egyesület társelnökévé Károlyi Gyuláné grófnőt. Hosszas, lelkes tapssal és éljenzessel fogadta el az indítványt a közgyűlés.

Károlyi Gyuláné grófnő, a miniszterelnök felesége, emelkedett szólásra ezután.

— A szörnyű nyomor és szenvedés, — mondotta — amely bennünk körülvesz, szólaltat meg engem, hogy kérjem embertársaimat: gondoljanak ebben a borús időben a magyarok reményességére, a gyermekekre! Mindnyájunknak össze kell fogni e munkában, akik csak magyar emberek és magyar anyák vagyunk!

Külfüzeteti gazdasági főtanácsos. A Kormányzó Ur a miniszterelnök előterjesztésére Czobor László gazdasági főtanácsosnak, az Országos Magyar Kertészeti Egyesület elnökének, a kertészet fejlesztése körül szerzett érdemel elismeréséül a II. osztályú magyar érdemkeresztet adományozta.

Apponyi Albert gróf Genfben ülte meg nyolevánhatszédik születésnapját. Apponyi Albert gróf az elmúlt héten ünnepelte Genfben 86-ik születésnapját. Igen sok üdvözlő táviratot, levelet és virágcsokrot kapott annak a szeretetnek és tiszteltnek megnyilvánulásaként, amelyben őt úgy a hazai, mint a genfi külföldi delegátusok, az itteni társadalom és a magyar kolónia részesítették. Munkatársai és tisztelői ebédet adtak az ünnepelt tiszteletére Genf környékén. Pelényi János genfi magyar követ a munkatársak nevében szép beszédben köszöntötte fel Apponyi Albert gróft, aki meghatottan, könnyes szemmel válaszolt, szeretettel gondolva az otthoniakra és az ország nehéz helyzetére.

Szent István halálának kilencszázadik évfordulója. A Székesfehérvári és Fejérmegyei Muzéumegyesület közgyűlése Marosi Arnold kormányfőtanácsos indítványára elhatározta, hogy Szent István magyar királynak 1938-ban tartandó kilencedik centenárius jubileumára az előkészítő munkát megkezdi. A közgyűlés határozatot hozott, hogy Szent István király halálának kilencszázadik évfordulója a magyar állam ünnepévé legyen, az egyesület vegye kezébe a kezdeményezést és törekedjék, hogy ennek az ünnepségnek gócpontjába Szent István városa: Székesfehérvár kerüljön. Az egyesület ezért megkeresést intéz Fejér vármegye és Székesfehérvár törvényhatóságához, hogy írjanak fel a hercegprimáshoz, a kormányhoz, a törvényhatóságokhoz, hogy az ország erre az időre Szent István emlékéhez méltó, monumentális szobrot emeljen Székesfehérvárról.

A szentesi háztartási tanfolyam vizsgálja. A M. kir. Háztartási Gazdasági Vándortanfolyam vizsgáját május hó 30-án tartották meg Szentesen a város előkelőségének és szépszámú közönség érdeklődő jelenlétében. A tanfolyamon 29 nő-vendék vett részt és nyert bizonyítványt. Az érdeklődés oly nagy, hogy újabb tanfolyamot kérnek a földművelésügyi minisztertől. A tanfolyam vezetője: Katsek Franciska, gazdasági tanárnő, második tanerő Szilárd Mária gazdasági segédtanárnő volt.

Nyári éjjel . . .

Nyári éjjel, ha nézem a
Csillagtegnert az égen,
Eszembe jut sok-sok boldog
Ifjúkori emlékem.

Nyári éjjel, ha nézem a
Halvány fényű csillagot,
Édes lánykám szép emléked
Minduntalan felragyog.

De mit ér e sok-sok emlék,
Tengercsillag énnékem,
Ha nem látom szép szerelmem,
Szép csillagom seholszem.

Beküldte: LENTE SÁNDOR (Hajdunánásról).

Hadirokkantak zászlószentelési ünnepe a fővárosban. A HONSSZ-ban tömörült hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárvák május hó 29-én délelőtt tartották zászlóavató ünnepségüket Budapesten. Serédi Jusztinián dr. bíboros-hercegprímás ünnepies szentmisét pontifikált a Szent István-Bazilikában. Míse után zárt sorokban megindult a rokkantak menete a *Hősök Emlékkövéhez*. A felvonulás befejeztével feltűnt a HONSSZ felavatásra váró óriási selyemlobogója. A zászló egyik mezője fehér, közepén Nagymagyarország töviskoszorúval kivarrott határai között *Patrona Hungariae* képe látható, a zászlómezőt az ország hatvanhárom vármegyéjének sok színben himzett cimere és gazdag tulipános motívum díszíti. A zászlóanyai tisztet a *Kormányzó Ur felesége* töltötte be. A *Hiszkegy* eléneklése után a hercegprímás elvégezte a zászlószentelés szertartását, utána avató beszédet tartott. A főméltóságú asszony kötötte ezután szalagját a zászlóra, majd a HONSSZ nevében vitéz árvátfalvi Nagy István dr. országos elnök vette át a lobogót és fogadalmat tett, hogy a magyar rokkantak Istenért és hazáért becsülettel megőrzik azt, ha csonka testtel is, de ép lélekkel. Ezután a szegeket verték be az előkelőségek. Az ünnepség a Vigadóban tartott diszebeddél folytatódott.

Halott gyermeke született Endresz György özvegyének. A hősi halált halt diadalmas magyar óceánrepülő, Endresz György tragédiája most, halála után újabb megrendítő fejtegetéshez érkezett: özvegyének június hó 2-án, csütörtökön délután halott gyermeke született. Mint ismeretes, Endresznő anyai örököknek nézett elébe, amikor férje elindult a végzetes római utra. Június végére várták a csecsemő világrajvetelét, érthető tehát, hogy a borzalmas tragédia milyen megrázó hatással volt az asszonyra. Endresznő teljesen megtört testileg és lelkileg, úgy hogy csak a legszorgosabb orvosi felügyelet mellett lehetett biztosítani életbenmaradását. A csütörtökre virradó éjszaka aztán heves fájdalmakat érzett, bár még egy hónap választotta el az anyai örökök megvalósulásától. Bevették rögtön a Parkszanatóriumba, ahol Bleier Géza dr. főorvos nyomban megállapította, hogy a *kiállott súlyos izgalmak megölték a magzatot*. Az orvosok megállapítása szerint az *asszony életét nem fenyegeti veszedelem*. A kis Endresz Györgyike Katalin június hó 5-én, vasárnap óriási részvét mellett apja sírjába temették.

Közel ötszáz alkalmazottját bocsátotta el a Ganz-gyár. Gazdasági körökben nem keltett meglepetést az a hír, hogy a budapesti Ganz-koncern nagy személyzeti létszámapasztást hajtott végre. A beruházási akciók megakadása és ugye belöldi, mint külföldi viszonylatban a számbajövő piacok felvevőképességének gyengülése lényegesen csökkentette a Ganz-vállalatok foglalkoztatását és így a rentabilitás biztosítása szükséges tette a személyzeti kiadások apasztását is. *Most június 1-én a vállalat 436 kereskedelmi és műszaki alkalmazottjának mondott fel, illetőleg ezek közül azokat, akiknek a jogosultságuk megvolt, nyugdíjazta.* A tisztviselői elbocsátásokon kívül B-listára került a vállalatnál 30 cégvezető és igazgató is, akik szintén végelemből alá kerülnek. Ipari körökben nagy nyugtalanságot keltett ez a hír.

„Ha szüksége van hashajtóra és barátja a természetesnek, igyék Ignándit, hatása teljesen fájdalommentes.”

Pályázati hirdetés. A Jászberényi m. kir. mezőgazdasági szakiskola igazgatósága felvételre pályázatot hirdet. A tanfolyam tartama 2 év, mely október hó 1-én kezdődik és augusztus hó végéig tart. Felvételi életkor 17 év. Fizetendő díj egész évre 305 pengő. Részletes felvilágosítással az intézet igazgatósága szolgál válaszbélyeges levélre.

TANÁCSADÓ

Gyuricza István, Dumaszekeső. Kérjük írja meg panaszát teljes részletességgel, hogy pontos és megfelelő tájékoztatást nyújthassunk. Sorraiból nem tudjuk megállapítani a tényállást.

„Szívesen olvasó.” Sajnálattunkra, névtelen levelekre nem válaszolhatunk. Tessék a nevét közölni velünk.

Kazsoki István, Alap. Tessék közölni velünk, milyen irányú szaklapra gondol: baromfitenyésztés, méhészet, állattenyésztés, vagy általános irányúra-e? Ha levele beérkezik, nyomban válaszolunk.

K. I., m. kir. erdőtanácsos, Királyhalom. A helyreigazítást hálás köszönettel vettük és mai számunkban máris felhasználtuk.

M. L., Boldog. Amint bizonyosan észrevette, lapunk erőteljesen és állandóan foglalkozik az Ön által felvetett kérdéssel. Kérjük, nyugodjék meg, az a kérdés a legrövidebb idő alatt megoldást fog nyerni.

F. M., Eger. Szíves türelmét kérjük. A lappéldányok ugyanis csupán egyetlen példányban állnak rendelkezésünkre. A verseket tehát ki kell keresniünk és le kell gépeteltünni.

„Egy hü olvasó.” Kérjük, közölje velünk nevét, mert névtelen levelekre elvből nem válaszolunk. Válaszunkat, — ha Ön úgy kívánja — neve nélkül közöljük a lapban.

Kérdés. 1. *Hol kapható Kuthy Elek: „Székelyek” című irredenta drámája.* 2. *Hol lehet színművekről árjegyzéket kérni? (Ifj. B. S., Nápárdfa.)* — **Felelet:** 1. A kérdéses színmű a „Vasárnap” 1929-ik évfolyamának 1—6. számában jelent meg. Ez a számok — sajnos — már kifogytak. Nem tudunk arról, hogy ez a színmű könyvvalakban megjelent-e. Tessék érdeklődni, hátha valakinél megvannak ezek a számok, melyekből aztán le lehet másolni a darabot. 2. A budapesti könyvkereskedők évenként kiadnak egy könyvárjegyzéket „Irodalmi Tájékoztató” címmel, melyben a színművek és műkedvelő-előadásra alkalmas darabok is fel vannak sorolva. A könyvárjegyzék ára 1 P 80 fillér. Kiadói hivatalunk a pénz és a postaköltség előzetes bekiüldése ellenében kívánatra megküldi.

Kérdés. *Erdészeti tanfolyamra szeretnék menni, mikor van felvétel? (Ifj. P. B. B., Várászó.)* — **Felelet.** Szegeden és Esztergomban vannak erdőőri és vadőri iskolák. Az iskolai oktatás egy esztendeig tart, de a felvételt egy évi gyakorlatnak kell megelőznie. A felvételt nyilvános pályázat útján történik; szükséges kellékek: legalább négy elemi iskola elvégzése; egy évi erdőszeti és vadászati gyakorlat igazolása olyan erdőgazdaságban, melyet erdőmérnök vezet; 18-tól 26 évig terjedő életkor; testi alkalmasság; továbbá annak igazolása, hogy a pályázó kérvényének benyújtásáig kifogástalan magaviseletet tanúsított. A tanulók az iskolák internátusában nyerne elhelyezést és ott kapnak teljes ellátást. Tandíj nincs, de a tanulók az ellátásért havonta 50 pengőt fizetnek. A tanulmányi idő elvégzése után a hallgatók erdőőri és vadőri szolgálatra képesítő bizonyítványt kapnak. Ha azonban Ön nem akarja az erdőőri és vadőri iskolát elvégezni, akkor az iskola elvégzése helyett három évi erdőmérnök által vezetett erdőgazdaságban eltöltött gyakorlat igazolása után erdőőri vizsgát tehet ebben az esztendőben Miskolcon, Gödöllőn és Kaposváron. A vizsgát ugyanezen a helyeken megelőzi néhány hetes tanfolyam, melyre a kérvényeket június hó 15-ig kell benyújtani az illetékes erdőigazgatóságokhoz. Az Ön esetében Miskolcon (Várászó ugyanis a miskolci erdőigazgatósághoz tartozik). Tekintettel a tanfolyamra, könyvekre szükség nincs. Az idei vizsga augusztus hó 1-én kezdődik.

Kérdés. *Mikor lesz felvétel a repülőgép- és motorszerelőiskolába? (M. J., Irsa.)* — **Felelet:** Az iskola Székesfehérvárott van. A budapesti Légügyi Hivataltól szerzett értesüléseink szerint, ebben az esztendőben felvétel nem lesz. A jövő évi felvételi hirdetményt annak idején a hivatal a lapok útján közzé fogja tenni.

AZ UTOLSÓ CSOMÁD

R E G É N Y

13

Ágynemű is volt. Itt telepedett meg Jancsi. Elég jól is érezte magát, amíg a láz erőt nem vett rajta.

A fiatalember betegsége nem olyan, mint az öregé. Az öreg test a kórral sohasem tud olyan könnyen megbirkózni, mint a fiatal. Jancsit hovatovább mindjobban kezdte gyötörni a láz s végre elvesztette az eszméletét. Napokon keresztül feküdt öntudatlanul és semmit sem tudott a világról.

Az öreg asszony akart neki valami orvosságfélét kotyvasztani, de ezt Jancsi be nem vette. Az egész gyógyítás tehát csak a ráolvasásra, meg más babonákra szorult. S amiképpen ez nem használt, azonképpen nem is árthatott. De amikor jól kiéhezett s a gyomra is tökéletesen megtisztult, jobban lett a beteg.

Már fel is kelhetett s maga kereste meg a táplálékát, mert a nénye főztjét meg nem ehetette. Szamóca, málna, szeder, áfonya bőven és ingyen látta el izes gyümölcsrel. A patakából pisztrángot fogtak. Ezt Jancsi maga sütötte meg a parázson. Aztán rendre a testi erő is visszatért a legyengült testbe.

Ha beállt az este és a cigányok is abbahagyták a munkát, mind a nagy tornácra gyülekeztek. Ilyenkor Jancsi hegedült. Hívei áhitattal hallgatták. Majd a cigányok énekeltek és csak úgy omlott belőlük a sok és szebbnél-szebb nóta.

Jancsi ezeket mind leírta és lekottázta. Ez volt a nappali munkája. Mikor elkészült ezekkel, borítékba tette és ráírta a Ráki címét. A faluba bejáró asszonyok elvitték és ott a falu derekában levő postaládába bevetették.

A kották és a dalok pontosan megérkeztek. Ezek Rákit naponként meglepték. El sem tudta képzelni, kitől és honnan jöhet ez a kedves meglepetés? Ki lehet az a nagy tisztelője, aki még azt is tudja, ezzel mekkora örömet okoz neki?

De lehetett akárki, Ráki ezeket véghetetlen hállával fogadta, de az nagyon bántotta, hogy megköszönni nem tudja.

Töprengését még az fokozta, hogy valamennyi küldeményen a csomádi postahivatal bélyegzője olvasható. A postamestertől is csak annyit tudhatott meg, hogy ezeket a hivatalba mindenkor az utcai ládákból hozták be. Ráki tehát tűnődhetett tovább. De még csak nem is sejtette, honnan jöhetnek ezek a levelek. Az írást sem ismerte itt senki.

Ráki pedig hiába kérdezte a szobája négy falától mindennap:

— Vajjon, ki gondol rám ilyen kedvesen? . . .

A leánykérő.

Amig Balog Jancsi „vérei“ között a cigányélet szabadságát „élvezi“, térjünk vissza történetünknek a hangversenyteremben elejtett fonalához.

Mindenek előtt meg kell állapítanunk, hogy még hetek mulva is lázban volt az egész vármegye a Ráki cigánydalai miatt. Voltak, akik csodának nevezték,

melyet bámulni lehet, de egész mélységében és szépségében felfogni, megérteni nem képesek.

A „Székely Havasi Kürt“ is foglalkozott ezzel. Sőt foglalkozik még most is. Hetek teltek el azóta, de még mindig ez az írásainak a főtárgya. Előbb csak tudósítást adott a hangversenyéről. Ebben híven beszámolt, hogy mi történt. Természetesen ebben is a Ráki énekszámainak jutott az oroszlánrész.

A következő héten már azt fejtegette, micsoda zseniális gondolat volt, hogy a cigány népdalokat cigányleánynak öltözve énekelte. Így nemcsak a hatás volt sokkal közvetlenebb, hanem az illúzió is tökéletes volt.

Aztán — értekezésnek is beillő — alaposággal méltatta a cigányélet sajátosságait. És ezeket olyan élethűen és akkora lelkesedéssel tárgyalta, hogy még az olvasónak is kedve kerekedett a cigányéletre. Annyi azonban bizonyos, hogy ennek a hatása alatt mindenki ezek között látta a tiszta és az idilli boldogságot.

Az olvasó lelkében a Vergiliusz pásztor dalai elevenedtek meg és mindenki valósággal áhitotta az egyszerű gondtaian életet és annak a gyönyöreit.

De arról egy szó sem esett, hogy ott a sátorok alatt undok állati sorban fetrengenek az emberek és hogy ezek az „enyém-tied“ fogalma között különbséget nem ismernek. Erkölc, tisztesség, illendőség soha sem volt a természetük. (Folytatjuk.)

Fáj a szívem . . .

*Fáj a szívem . . . megtört vagyok,
A bánat van velem.
Elrepült a boldogságom . . .
Nyugalmam nem lelem.
Hozzám szól a hegedűnek
Valamennyi húrja;
A messze szállt boldogságom
Vissza-vissza sirja . . .*

*Ezután csak szomorut húzz
Tóni cigány nekem:
Hadd vérezzen, fájjon szívem,
Hadd sirjon a lelkem!
. . . Azt a kislányt, kit szerettem,
Többé ugysem látom;
Bús dalodtól, bánatomat
Legalább elsimor . . .*

Irta: JENEI SÁNDOR (Solt).

Öngyilkos kísérlet után — rögtöni házassági szándék.

Czecczon Béla 28 éves kecskeméti munkanélküli napszámos elkeseredésében a budapesti gyorsvonat elé vetette magát, a mozdonyvezető azonban az utolsó pillanatban lefékezett. A napszámost inségmunkához juttatták, aki erre annyira megörült, hogy leányismerőscét azonnal feleségül akarta venni. Meg is jelentek az anyakönyvi hivatalban, de ott közölték velük, hogy csak a törvényes határidő eltelté után tarthatják meg az esküvőt.

Rendőri vizsgálat egy ismert mágnás ellen. A rendőrség június 3-án egy bejelentés alapján nagy feltűnést keltő valuta-, illetve értékesítési ügyben indított vizsgálatot. A bejelentés arról szól, hogy egy ismert arisztokrata földbirtokos, *Gerliczy Félix* báró, akiről úgy tudják, hogy a *Lichtensteini állampolgárságot* vette fel, az utóbbi időben sűrűn utazgatott Lichtensteinba és ezek az utazgatások összefüggésben vannak azzal, hogy *vagyonát adózási szempontokból a lichtensteini hercegség területére akarja juttatni*. A bejelentés alapján a rendőrség megindította a vizsgálatot, hogy mi igaz a vádakból.

Epe- és májbetegségeknel, epekő és sárgaság eseteiben a természetes „*Ferenc József*” keserűviz a hasi szervek működését élénkebb tevékenységre serkenti. Klinikai tapasztalatok igazolják, hogy az otthoni ivókúra különösen hatásos, ha a *Ferenc József* vizet kevés forró vízzel keverve, reggel éhgyomorral isszuk. A *Ferenc József* keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

VÁSÁROK JEGYZÉKE

Június hó 12-én, vasárnap.

Állat- és kirakodóvásár: Elek, Fülöpmező, Kunhegyes.

Június hó 13-án, hétfőn.

Állat- és kirakodóvásár: Bátaszék, Irsa, Jászórokszállás, Kiskvárd, Kocsér, Lovászpata, Martonvásár, Nagybaracska, Pécsvárad, Répcseszeme, Sárbogárd, Szécsény, Tjinye, Tolna, Tótszentmárton. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Berzence, Nágocs, Vasvár, Zalaölvő, Mágocs. — **Kirakodóvásár:** Ózd.

Június hó 14-én, kedden.

Állat- és kirakodóvásár: Gönc, Jánoshalma, Martonvásár, Mihályi, Nagyörzsöny, Szécsény. — **Sertés- és kirakodóvásár:** Borsodnádasd. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Kaposmérő, Zalavár, Kerkasztmiklós.

Június hó 15-én, szerdán.

Állat- és kirakodóvásár: Egerág, Kiskunhalas, Mezőkovácsháza, Olaszliszka, Székesfehérvár, Szentantalfa. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Hegyfalu, Siófok, Törökkoppány. — **Állat- és kirakodóvásár:** Lesencetomaj. — **Sertés- és kirakodóvásár:** Rudabánya.

Június hó 16-án, csütörtökön.

Állat- és kirakodóvásár: Adony, Lengyeltóti, Nyirábrány, Slúttó, Zagyvarékás.

Június hó 17-én, pénteken.

Állat- és kirakodóvásár: Békés, Csenger, Szarvas, Veszprém. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Nemesvid.

Június hó 18-án, szombaton.

Állat- és kirakodóvásár: Békés, Makó, Szarvas. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Hetes, Szabadhidvég.

REJTVÉNYEK

1. Szórejtvény.

100 méter

O

(Beküldte *Ila Sándor Felsőmocsolád*ról.)

2. Szórejtvény.

épület A mén

(Beküldte *Stier József Baranyaszentlőrinc*ről.)

3. Szórejtvény.

16 elv szemben van V
(-n)

(Beküldte *Szokoló Juci Berzencéről*.)

4. Szórejtvény.

S Á G

(Beküldte *Jenci Sándor Soltról*.)

5. Szórejtvény.

se
se se se
se se se
se se se
(-k) **vizi állat** $\frac{k}{u} +$

(Beküldte *Kovács Lukács Kisújszállásról*.)

6. Szórejtvény.

acetilén H szeszes ital U

(Beküldte *Csipai Mihály Csongrádról*.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával együtt a 27-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az elkészező megfjtők nevét nines módunkban közölni.

A 21-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Szórejtvény: **Pünkösöd**. 2. Pontrejtvény: **A tanulást megdicsérik**. 3. Szórejtvény: **Palavessző**. 4. Szórejtvény: **Árpád apánk**. 5. Betűrejtvény: **Dénes**. 6. Szórejtvény: **Várom a párom**.

Helyesen megfejtették: *Csipai Mihály*, *cs. Nagy József*, *Ila Sándor*, *Balogh Margitka*, *Perce Rókus*, *Baranyai József*, *Csibráki Mihály*, *Szarka Mariska*, *Kovács Lukács*, *Fischer János*, *Kiss István*, *Baán Sándor*, *D. Kiss Eszti*, *Bánfi Imre*, *Niklai István*, *Mohos Sándor*, *Kovács Bálint*.

Jutalomkönyvet nyertek: *Csipai Mihály (Csongrád)*, *Ila Sándor (Felsőmocsolád)*, *cs. Nagy József (Kaposzentbenedek)* és *Perce Rókus (Kaposvár)*.

A 22-ik számban közölt rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával együtt a jövő héten közöljük.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak június hó 6-án.)

GABONAT ÖZSDE

KÉSZÁRUPIAIC

A készárupiacon jegyzett árak olyan terményekre vonatkoznak, melyeket az eladó azonnal (prompt) szállítani, a vevő azonnal fizetni köteles. Ezek az árak tehát a termények valószínű forgalmi árát jelentik Budapesten.

Buza: tiszai 77 kg-os 12.05—12.45, 78 kg-os 12.20—12.55, 79 kg-os 12.35—12.75, 80 kg-os 12.45—12.85; felsőtiszai és jászszági 77 kg-os 12.05—12.15, 78 kg-os 12.15—12.25, 79 kg-os 12.30—12.40, 80 kg-os 12.35—12.50; dunántúli, pestvidéki és bácskai 77 kg-os 12.15—12.30, 78 kg-os 12.25—12.40, 79 kg-os 12.40—12.55, 80 kg-os 12.41—12.60; tiszavidéki különleges 80 kg-os buza 13.10—13.60 P. **Rozs:** pestvidéki 12.90—13.00, egyéb 12.90—13.10. **Árpa** tak. elsőrendű 14.75—15.25, másodrendű 14.50—14.75. **Zab** elsőrendű 17.00—17.50, másodrendű 16.00—16.50. **Tengeri** tiszai 16.75—16.90; korpa 11.55—11.80; 8-as liszt 16.00—16.25; lenmag elsőrendű 22.00—22.50, másodrendű 21.50—22.00 pengő métermázsánként.

HATÁRIDŐPIAC

A határidőpiacon jegyzett árak olyan terményekre vonatkoznak, melyeket az eladó csak bizonyos idő múlva köteles szállítani, a vevő pedig ugyanakkor fizetni. Ha valaki például novemberben márciusi búzát vesz, illetőleg elad, akkor az eladónak márciusban kell szállítani a búzát, a vevőnek pedig ugyanakkor kell fizetni az árát.

Buza júniusra 12.60—12.62. Rossz júniusra zárlat 13.35. Tengeri júliusra 16.35—16.48. 1933 májusra 11.75—11.80 pengő métermázsánként.

A készáruipiac és határidőipiac gabonaárát boletta nélkül kell érteni!

Vetőmagpiac. (A Mauthner Ödön magtermelő és magkereskedelmi rt. jelentése.) Ezidőszakra vehető magvaknak, nevezetesen szudánfűmagnak, kölesféléknek, pohánkának (hajdinamagnak), fűmagnak, tengerinek élnék kereslete van. Az érdeklődés főleg az árvízszújtotta vidékekről mutatkozik és oly helyekről, hol jégverés oly kárt tett, hogy még gabonaféléket is kiszántanak. Tartórépamag szintén keresett cikkek közé tartozik. A budapesti ár- és értéktörzs hivatalos jegyzései 199 kilonként, nyersáruért, budapesti paritásában: Repece 25—26, vörös köles 17—19, köles egyéb 15—16, napraforgó fehér 22—24, kék mák 90—92, csillagfűrt 15.50—16, muharmag 22—23 pengő métermázsánként.

Abraktakarmánypiac. Árpakorpa 12.50, borsóhéj 12.50, borsókorpa 12.50, buzakonkoly 12.50, konkolydara 13, lenmagpogácsa 19, napraforgópogácsa 15.50, repcepogácsa 12.50, rozskonkoly 12.50, rozskorpa 12, rozsocsa 12, rozstakarmányliszt 15.50, szőjababpogácsaliszt nagyban 24, tökmagpogácsa 21 pengő métermázsánként.

Burgonya. Nagyban árak: Wohltmann, étkezésre 10—10.25, Krüger, étkezésre 10.50—11, Ella, étkezésre 11—11.50, nyári róza, étkezésre 15.50—16.50, ősz róza, étkezésre 13—14 pengő métermázsánként.

Cirokszakáll. Takaró szalma átlagárban 21—23, bélés-szalma átlagárban 9 pengő métermázsánként.

Borjuvásár. Elő borjuk, belföldi szopós elsőrendű 82—94, kivételesen 96 fillérig, másodrendű 71—80, harmadrendű 54—70 fillér kilogrammonként.

Tenyészmárkák és jármosókrök. Elsőrendű belföldi jármosókör (tarka) 52—56, elsőrendű belföldi jármosókör (fehér) 52—56, 1½ éves üszök 48—50, 1½ éves tinók 48—50, fiatal, friss fejős tehén 73—83 fillér kilogrammonként.

Juhárak. Külföldnek megfelelő prima, fiatal kistogás ürök, pároknént 100 kg vagy ezen felüli súlyban 44—50 fillér, prima hizott bárányok, páronként 70—80 kg közötti súlyban 44—50 fillér kilogrammonként, valamennyi gazdaságban, etetés-ítás után mázsálva, páronként 6 kg súlyelőnyással.

Lóvásár. Csikó 20—40, nehéz igás 155—425, könnyű igás 140—300, számár 30, alárendelt minőségű 30—150, vágóló 15—120 pengő darabonként.

Vágómárhavásár. Ökör legjobb 58, közepes 40—54; bika közepes 40—46, gyengébb 37; tehén legjobb 56, közepes 44—53; növendék 40—53 fillér kilogrammonként elősúlyban.

Sertésvásár. Könnyű 90—102, közepes 114, nehéz 116—118, keresztetett 118—120 fillér kilogrammonként elősúlyban.

Gyapju. A nyírás országzerte folyamatban van és ennek következtében igen sok gyapju kerül piacra, ami az általános helyzetnek megfelelően csak nyomott árak mellett talál vevőre. Kiszáradtgyapjuért 70—80 fillért, közepes minőségű uradalmi fésűsgyapjuért 80—85 fillért, elsőrendű minőségű uradalmi fésűsgyapjuért 90—95 fillért, kivételesen 1 pengőt fizetnek. Az utolsó héten mérésélt forgalom volt szövetgyapjuban is, amely minőségek szerint 80—95 filléres áron volt elhelyezhető.

Nyersbőr. Marhabőr, magyar, minden súlyban 30, tarka, 45 kg-ig 40, nehezebb 45, borjubőr, rövid lábballal 65 fillér kilogrammonként.

Paprika. Termelői árak kg-ként Szegeden: Édesnemes paprika 1.15—1.55, félédes paprika 0.80—0.90, rózsapaprika 0.55—0.65, másodrendű paprika 0.40—0.50, harmadrendű paprika 0.25—0.30, esőves fűzépaprika füzérenként 1.50—2 P. Kalocsán: Édesnemes paprika 1.10—1.40, rózsapaprika 0.50—0.65, másodrendű paprika 0.30—0.35, harmadrendű paprika 0.10—0.15, füzéres esőves paprika füzérenként 0.35—0.40 P kilogrammonként.

Husvásár. Marhahús a nyílt piacokon: Rostélyos, vastaghátszín, felsől, fehérpecsenye, stb. 120—260, fartó, lapocka, puhahátszín 120—240, csontos oldalas, tarja szegye 100—160, szegye 80—140, gulyásnak való 60—140, nyelv 150—200. Borjuhús: Felszeletelt comb 240—300, sütni való 120—240, pörköltnek való 80—140. Juh- és bárányhús: Juhcomb 160—200, gerinc, lapocka 140—180, pörköltnek való 80—120. Bárányhús: hátulja 160—200, eleje 100—150. Sertés-hús: Friss karaj 200—300, comb, tarja, lapocka 180—200, oldalas 120—160, füstöltkaraj, lapocka, tarja, oldalas 150—280, olvasztani való szalonna 124—136, sózott kenyérszalonna 130—170, füstölt 140—180, háj 136—150, tepertő zsíros 160—180, sertészsír 128—136 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. Élő állatok a nyílt piacokon: Tyúk 200—380, csirke 100—275, ruca 200—300 fillér darabonként. Ludmáj 400—800

fillér kilogrammonként. — Tojás: Teatojás 7—8, főző 6—7 fillér darabonként.

Vad. A nyílt piacokon: Szarvascomb 100, gerinc 260, lapocka 100, egyéb 40—50, őzgerinc 400—500, comb 280—300, egyéb 40—50 fillér kilogrammonként.

Hal. Élő állatok a nyílt piacokon: Harsca 260—400, csuka 180—340, ponty 120—240, kárász 100—160, compó 140—200 fillér kilogrammonként. — Rák: 10—80 fillér darabonként, nagyság szerint.

Tej és tejtermékek. A nyílt piacokon: Teljestej 32, lefőltözött 12, aludttej 100, tejszín 180—220, tejföl 100—180 fillér literenként, centrifugált teavaj tömbben 320—400, 10 dkg-os csomagolásban 360—460, főzővaj 300—360, szedett vidéki 280—340, tehéntúró 80—120, sovány tehéntúró 30—70, juhtúró 200—280, keverttúró 140—200, juhsajt 200—260, hazai ementáli sajt 260—400, hazai trappista 160—280 fillér kilogrammonként.

Liszt. A nyílt piacokon: Buzadara 46—50, duplanullás finom téztisztított 40—44, nullás 40—44, kettes főző 38—40, négyes kenyérliszt 36—38 fillér kilogrammonként.

Szárzafűzések és szárzészta. A nyílt piacokon: Lencse 32—80, hántolt felebszó 46—80, aprószemű fehérbáb 24—32, nagyszemű 44—100, színes 34—48, finom árpakása 70—100, durva 48—68 fillér kilogrammonként.

Zöldség. A nyílt piacokon: Sárgarépa 18—26, petrezselyem 20—28, kevert zöldség 26—32, zeller 80—130, salkarabé 16—40, karfiol 160—240, fokhagyma zöldjével 40—80, savanyított káposzta 28—36, kelkáposzta 60—160 fillér kilogrammonként. Fejes saláta darabja 1—14, torna kilogrammja 60—180, ősz rózsaburgonya 16—20, nyári 20—26, Ella 14—18, közönséges 12—14, kifli 24—32, tömör csiperkegomba 200—300, mezei csiperke 200—240, szegfűgomba 220—300, vargánya 200, szárított gomba 1000—1200, feketeterék 16—40, hónaposreték csomója 4—20, jánosnapiretek csomója 6—30, ugorka 100—140, ecetbe savanyított ugorka 100—140, vizes 60—80, zöldpaprika kicsi, darabja 8—20, nagy 25—50, savanyított zöldpaprika kilogrammja 100—140, tök 120—200, zöldbab hüvelyes 400—800, paradicsomkonzerv literje 80—100, spárga 30—160, paraj tisztított 14—26, gyökerez 10—16 fillér kilogrammonként.

Gyümölcs. A nyílt piacokon: Nemes fajalma 110—300, közönséges 90—130, kerti nemesített eper 600—800, köszméte 40—100, szilvaiz 120—140, gyümölcsiz 140—320, nagy papírhéjú dió 90—100, dióbél 260—360, mogyoró héjazott 360—480, mandula héjazott 440—660 fillér kilogrammonként, citrom 6—10 fillér darabonként.

Fűszer, mák, méz és háziszappan. A nyílt piacokon: Édesnemes paprika 320—360, félédes gulyás 280—320, rózsapaprika 240—280, erős 160—200, kereskedelmi 140—160, kék mák 110—120, pergetett méz 120—140, háziszappan 120—160, közönséges szappan 90—120 fillér kilogrammonként.

Borpiac. A borpiac a szilárdság változatlan. Földművesúra ára hektoliterenként 1.10 pengő körül, urasági tételek minőség szerint 1.20—1.40 pengő között mozog.

Fapiac. Fenyő- és lombfában az üzleti forgalom változatlanul gyenge. A tűzifapiacokon általános tartózkodás észlelhető, amennyiben a termelők és uradalmak jobb árak reményében eladásukat későbbre halasztják. Az árak javulása azonban csak bükkfánál várható, mert tölgy- és cserfában közel 200.000 vagón belföldi tűzifa vár értékesítésre. Az árak nagyjában változatlanok; belföldi 2 éves bükkhasáb 320—325, egyéves bükk 255—270, kétéves cserhasáb 245—265, egyéves 220—230, ákácásáb 240—260, ákácadorong 205—215, hántott fa, friss 250—260, száraz 340—350 pengő vagónonként, budapesti paritásában.

Idegen pénznemek vételi és eladási ára 1932. évi június hó 6-án. Az első szám azt az összeget jelenti, melyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A zárójelben levő szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. Egy pengőnél többre kerül egy darab: angol font 21.51 (21.55), dollár 5.70½ (5.73), hollandi forint 2.31 (2.32), német márká 1.35 (1.36), svájci frank 1.10 (1.11) pengő. Egy pengőnél kevesebbe kerül egy darab: cseh korona 17 (17.10), francia frank 22.30 (22.50), szerb dinár 9.96 (10.08), oláh leu 3.46 (3.56), lengyel zloty 64 (64.50), olasz lira 29.20 (29.50), bolgár leva 4.06 (4.19) fillér.

Színarany kilogrammja 5610—5509 pengő; Napoleon-arany darabja 34.75—34.40 pengő.

FELELŐS SZERKESZTŐ: MAYBE EMIL.

KIADJA: AZ ÚJ BARÁZDA LAPKIADÓ RT.

FELELŐS KIADÓ: FARAGÓ ALADÁR.

Árjegyzék 1000 képpel ingyen

37 éve a világot uraló eredeti angol

THE CHAMPION

kerékpárok havi 20 pengő részlete. Kerékpáralkatrészeket minden gyártmányú kerékpárhoz nagyban eredeti gyári áron szállítunk vidékre is.

Láng Jakab és Fia

kerékpár-nagykereskedés. Budapest, József-körút 41. szám.

— Alapítva 1869 —